

KOLOZSVÁRI FRISS UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: DR. JAKOBI KÁLMÁN.

A választói jog.

Végre-valahára egy nyilatkozat a választói reformra vonatkozólag. Nehogy azt higgye valaki, hogy eddig nem hangzottak el nyilatkozatok. Bizony nyilatkoztak már sokan. Nyilatkozott Wekerle is valamikor, de erre a nyilatkozatra a feledés fátyola borult; a világ alig emlékszik már rá. S talán nem esünk messze az igazságtól, ha azt állítjuk, hogy talán Wekerle sem emlékszik rá, aminthogy Wekerle már a nyilatkozatot követő órában sem emlékszik nyilatkozatának tartalmára. — Ehhez már úgy hozzászólt a világ, mint a folyton emelkedő drágasághoz. Nyilatkozott már Kossuth Ferenc is és nyilatkozott az összkormány is. Csak a minap közöltük és kommentáltuk, hogy a kormány selyempapírba göngyölgetve eltette a választói jogot, mondván, hogy legfőlegb' ősszel fogja azt benyújtani, hogy a bizottságok foglalokohassanak vele.

Most végre határozott nyilatkozatot tett gróf Andrassy Gyula, mint belügyminiszter. Ő egyike a legilletékesebbeknek, mert neki kell benyújtania a javaslatot és így ő tudja legjobban, mennyire haladtak a munkálatokkal.

Azonban ne áltassuk magunkat semmivel. Nem nagy köszönet van Andrassy nyilatkozatában. — Határozottan azt állította, hogy nem tud határozott terminust mondani arra, hogy mikor fogja benyújtani azt. Az az egy faktum leszögezhető nyilatkozatából, hogy nincs terminus.

Reményének adott ugyan kifejezést, hogy legkésőbb márciusban történik meg a nagy benyújtás. De ez csak Andrassy reménye. Amikor a kormány remél valamit, amit az ország is remél, az rendszeren hiru reménynek bizonyul. A kormány reménye ilyenkor csak azt jelenti, hogy várjunk tovább. Majd a jó isten megsegit bennünket, hogy megvigasztalódjunk, ha ez a remény is összeomlik.

Egyébként is ellentétben van Andrassy nyilatkozata azzal a félhivatalos közleménnyel, a melyben a kormány a képviselőház munkaprogramját köz-

readta. Eszerint a reformjavaslat csak ősszel kerül a bizottságokhoz.

Kinek higyjünk már most? Az összkormány közleményének-e, vagy Andrassy nyilatkozatának? Jóllehet szívesebben hinnénk Andrassynak, mert az ő reménye közelebb áll a mi reményünkhöz, de nagy és alapos a gyanunk, hogy a sok, egymásnak ellentmondó, egymással homlokegyenest ellenkező nyilatkozatokban vagy elvész, vagy eltörlődik, vagy eltörlődik, vagy megnyomorodik maga a választói jog, mint ahogy a közmondás szerint a sok bába közt elvész a gyermek.

Hogy milyen alapos okunk van erre a föltevésre, az Andrassy további nyilatkozataiból tűnik ki. Bármilyen lapidárisak voltak azok, mégis sokat engednek következtetni. Ne legyen meglepetés! Ezt fejezte ki a belügyminiszter. Hogy ne legyen, ezért majd ismertetni fogja a pártok vezérférfiaival.

Micsoda meglepetésre gondolhat Andrassy? Azt hittük, hogy annyi idő eltelté után, a mióta a választói jog reformja gondolat és terv gyanánt fölvetődött, már teljesen tisztázódtak az eszmék. Vagy még annyira sem jegecesedett ki a reformtervezet, hogy meglepetéstől is tartani kell?

A dolog úgy áll, hogy valószínűleg sem általános, sem titkos nem lesz a választói jog. A kormány homályos, kertelő és köntörfalazó nyilatkozataiból ez tűnik ki. Ha nem volna alattomos s a reform lényegét és szellemét megkeverülő tervei a kormánynak, akkor már régóta tisztázta volna a helyzetet és mindenki ismerné azt. Éppen az a körülmény, hogy a kormány teljes homályt borít terveire, megerősíti a gyanút, hogy a reform nem az lesz, amilyent az ország és a kor szelleme vár.

Eddig az adatgyűjtéssel volt a kormány elfoglalva, most a kerületek beosztása okoz neki fejtörést. Ha a kerületek beosztása addig tart majd, mint az adatgyűjtés, akkor még két évecskéig várhatunk a javaslatra.

Addig hát csak várj, jó Magyarország. Várj, várj és min-

dig csak várj. Egyelőre nem tudhatsz meg mást határozottan, mint azt, hogy nincs terminus. S ez legalább valamivel kevesebb a semminél.

A jövedéki hivatal.

Egy évi eredmény.

(Saj. tud.) A városi jövedéki hivatal most készült el mult évi számadásával. Ebből kiténik, hogy a mult évben vámközből beszédtek 199,894 korona 24 fillért. A rendes bevételi címeknél 4000 koronával emelkedett a bevétel, míg a rendkívüli vámjövedelmeknél 5000 koronával apadtak. A rendkívüli vámjövedelmek azért apadtak, mert a cirkuszok, panorámák és más egyéb ilyen látványosságok számára nem lévén hely, ezek természetesen elkerülték a várost, mely ilyenformán 5000 koronával károsodott meg.

Fogyasztási adóbevétel címen 351,493 koronát szedett be a hivatal. Nem érdektelen talán megjegyezni, hogy a húsfogyasztási adó 5000 koronával emelkedett, míg a borfogyasztási adó 8000 koronával csökkent. A húsfogyasztás főleg az utóbbi hónapokban kezdett emelkedni, mikor néhány mézáros meg törvén a kartell, a megállapított magas árakon alul kezdte árusítani a húsokat. A borfogyasztás csökkenésének az oka a bor megdrágulásában keresendő.

A fogyasztási adóbevétel e rossz gazdasági évben is 21,000 koronával több, mint az előző bérleti rendszer mellett, ami bizonyítéka a házi kezelés előnyeinek.

Az 1908. évi zárlat azonban aligha lesz ilyen kedvező, mert ez az év a lehető legrosszabb auspiciumok között indult meg. Ha mindvégig ilyen marad, akkor bizony 10-12 ezer korona apadás fog származni a bevételekben.

A cigány halála.

Rejtélyes büneset.

Boncolás Egeresen.

(Saj. tud.) Érdekes bűnügyben fejezte be tegnap a vizsgálatot Gócs Jenő vizsgálóbíró. Egy egeresi cigányzenész rejtélyes halála ügyében érkezett ugyanis feljelentés a kolozsvári kir. törvényszék vizsgálóbírájához. A feljelentés arról szólt, hogy Marosán Miklós cigányzenész halálát erőszakos külbehalás okozta. Am a vizsgálat megállapította, hogy bűncselekmény nem forog fenn.

Az érdekes eset előzményei a következők:

Marosán Miklós vasárnap Kolozsvárt járván, este a vonattal ha-

zautazott Egeresre. A szomszéd fülkében két katona utazott, vigámulatozva egy szál cigánygyerek muzsikája mellett. Marosán, min aféle jó muzsikushoz illik, kíváncsiságból átnézett a mulatozók fülkéjébe. Gondolta, egy pár garasra neki is lehet kilátása. Am, a min a mozgásban levő kocsi ajtaját fölnyitotta, megérkezett a kalauz s figyelmeztette Marosánt, hogy ne tegye ki magát annak a veszedelemnek, mely a mozgó kocsiokon való járás-kelésel együtt jár. Marosán ellenszegült a kalauznak, mire ez testi kényszerrel alkalmazott a renitens cigánnyal szemben. E közben — állítólag — a mellén megütötte a kalauz Marosánt.

A vonat megérkezett Egeresre, Marosán kiszállott, de mi baja sem volt. Másnap ismét Kolozsvárt volt Marosán s a mikor este hazaérkezett, fájdalokról kezdett panaszkodni. *Kedden reggelre pedig már meg is halt.*

Hozzá tartozói, kiknek a vasárnapi esti vasuti kalandot elmondta Marosán, feljelentést tettek a hatóságnál azzal, hogy *Marosán halálát a kalauz ütése okozta.*

Gócs Jenő vizsgálóbíró, a törvényszéki orvossal szerdán délelben kiszállt Egeresre, a helyszínt szemlélte és orvosrendőri boncolás megejtése végett.

A boncolás adatai aztán megállapították, hogy Marosán Miklós természetes halállal mult ki. Halálát fekélyes bélfajszakadás és illetve az ennek következményeként fellépett hashártyagyulladás okozta. Külső erőszaknak azonban semmiféle nyoma felfedezhető nem volt a hullán.

Gócs Jenő vizsgálóbíró ez alapon beszüntette a büntető eljárást.

TÁVIRAT.

TELEFON.

Mikor lesznek az új választások.

Budapest, január 9. (Saj. tud.) Gróf Andrassy Gyulának a pénzügyi bizottság tegnapi ülésén tett kijelentései aktuálissá tették a kérdést, mi a kormány terve az átmeneti időszak tartama dolgában. Erről tudósítónknak olyan államférfi, aki a kormány intencióiba egészen be van avatva, a következőket mondta:

Ha gróf Andrassy Gyula márciusban vagy áprilisban csakugyan be is terjeszti az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot, ettől még igen messzire vannak a választások. A kormány munkaterve az, hogy a most kezdődő ülések során elsőben elintézi az adótörvényeket, a budgetet és az ujoncjavaslatokat s ezután sorra veszi mindazokat a javaslatokat, melyekkel politikája irányát ki akarja domborítani s a miket örökségül akar adni a jövőnek. Nincs tagja

HA ÖNNEK
UTAZÓ BUNDARA,
VÁROSI BUNDARA,
SZÖRME KABÁTRA,
VAGY LABZSÁKRA
SZÜKSÉGE VAN,
MEGBIZHATÓ KISZOL-
GÁLÁSRA REFLEKTÁL,
TEKINTSE MEG SZÖRME ÁRÚ
RAKTÁROMAT VÉTELKÉNYSZER NÉLKÜL

NEUMANN M.
 csász. és kir. udv. szállító
 Kolozsvár, Matyas király-tér 14. sz. a.
ARJEGYZÉK BÉRMENTVE.

Modern, finom, izlése

levélpapíros

ujdonságok.

Elegáns, szép dobozokban és diszborítékokban

minden színárnyalatban legkülönbözőbb alakokban

olcsó, szabott árakban

kaphatók:

UJHELYI és BOROS

papíros és írószerkereskedésében

Weselényi Miklós-utca 13.

Nagy választék ujévi képes lapokban és ajándéknak alkalmas disz emlékkönyvekben, valamint irodai berendezések, üzleti könyvek a legolcsóbb és legfinomabb

minőségben állandóan raktáron vannak

Névjegyek a leggyorsabban és legizlésesebben olcsó árakon.

Iskolai szerek raktára.